



ULUSAL MESLEK
STANDARDI



MYK
MESLEKİ YETERLİLİK
KURUMU

İŞİK TEKNİSYENİ
SEVİYE 4

REFERANS KODU

Rev.00

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI

...-...



Meslek:	Işık Teknisyeni
Seviye:	4¹
Referans Kodu:	-
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	Tüm Etkinlik Teknolojileri Sektörü Derneği (TETSED)
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Medya, İletişim ve Yayıncılık Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/Sayı: Tarihli ve Sayılı Karar
Resmi Gazete Tarih/Sayı:	...
Revizyon No:	00

¹ Mesleğin yeterlilik seviyesi, 8 seviyeli Türkiye Yeterlilikler Çerçevesine göre seviye 4 olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ACİL DURUM: İş yerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek veya iş yerini dışarıdan etkileyebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, zehirlenme, salgın hastalık, radyoaktif sızıntı, sabotaj ve doğal afet gibi ivedilikle müdahale gerektiren olayları,

ACİL DURUM PLANI: İş yerlerinde meydana gelebilecek acil durumlarda yapılacak iş ve işlemler ile uygulamaya yönelik eylemlerin yer aldığı planı,”

AĞ: Birbiriyle veri alışverişi yapabilen ve kaynak paylaşımında bulunabilen birbirine bağlı bilgi işlem cihazlarını,

AKILLI IŞIK: Üzerindeki elektronik devrelerin kontrolüyle ve ışık masasından gelen komutlarla çalışan ışıkları

ART-NET: DMX1512 için gerekli veri paketlerinin dağıtımını ethernet ağı üzerinden yapan bir veri iletim protokolünü,

BT: Bilişim Teknolojilerini,

DMX: Işık kontrol sistemlerinde kullanılan bir sayısal sinyal iletişim protokolünü,

ETKİNLİK: Kongre, konferans, tören (anma, kutlama), toplantı, fuar, festival, parti, spor etkinliği gibi düzenlenen sosyal, eğlence amaçlı veya kurumsal etkinlikleri,

ETKİNLİK ALANI: Etkinliğin gerçekleştiği yeri,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

KONVANSİYONEL IŞIK: Üzerinde herhangi bir elektronik kontrol sistemi bulunmayan basit ışıkları,

RAMAKKALA OLAY: İşyerinde meydana gelen, çalışan, iş yeri ya da ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olayı,

RİSK: Tehlikeli bir olayın meydana gelme olasılığı ile sonuçlarının bileşimini,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gereken çalışmaları,

TAŞIYICI SİSTEM (TRUSS): Profesyonel etkinlik ışığı sektöründe, ışık sistemlerinin ve ses gibi diğer sahne ekipmanlarının asılarak taşınmasına imkân veren alüminyum ya da çelikten imal edilen makaslı bir yapıya sahip taşıyıcı portatif sistemi,

TEHLİKE: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

TIME CODE: Bir zaman kodu, bir zamanlama eşgüdüm sistemi tarafından düzenli aralıklarla oluşturulan bir sayısal kod dizisini,

ifade eder.



İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	6
2. MESLEK TANITIMI	7
2.1. Meslek Tanımı	7
2.2. Mesleğin Meslek Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri	7
2.3. Mesleğe Yönelik Özel Düzenlemeler	7
2.4. Çalışma Ortamı ve Koşulları.....	7
3. MESLEK PROFİLİ	8
3.1. Görevler, İşlemler, Başarım Ölçütleri, Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri	8
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipmanlar	14
3.3. Tutum ve Davranışlar	14
Ek: Meslek Standardı Hazırlama ve Doğrulama Sürecinde Görev Alanlar	15



1. GİRİŞ

Işık Teknisyeni (Seviye 4) Ulusal Meslek Standardı 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Tüm Etkinlik Teknolojileri Sektörü Derneği (TETSED) tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Medya İletişim ve Yayıncılık Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Teknisyeni (Seviye 4); İSG ile çevre koruma önlemlerini uygulayarak, kalite gereklilikleri çerçevesinde, iç ve dış mekânlarda gerçekleştirilen etkinliklerinde ışık sisteminin kurulumunu sağlayan, bağlı olduğu teknik ekip ve müşteri ile etkileşim halinde basit ışık sistemlerini çalıştıran ve mesleki gelişim faaliyetlerine katılan nitelikli kişidir.

2.2. Mesleğin Meslek Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 3435 (Başka yerde sınıflandırılmamış sanat ve kültür ile ilgili yardımcı profesyonel meslek mensupları)

2.3. Mesleğe Yönelik Özel Düzenlemeler

4857 sayılı İş Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve yürürlükteki alt mevzuatı.

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

**Mesleğin icrasına yönelik İSG, Çevre ve diğer konulardaki mevzuata uyulması esastır.*

2.4. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Işık Teknisyeni (Seviye 4), iç ve dış mekânlarda gerçekleştirilen her türlü etkinliklerde, teknik ekipmanın muhafaza edildiği depo ve benzeri kapalı alanlarda ışık sistemlerini hazırlayan ve kuran ışık teknisyeni olarak görev yapar.

Müşterilerle iletişim halinde olmakla birlikte çalışma ortamına bağlı olarak meslektaşları ve diğer çalışanlar ile işbirliği halinde çalışma söz konusudur. İş süreçlerine ve özelliklerine bağlı olarak hareket halinde ve esnek süreli çalışmalar yürütür. Uzun süre ayakta durması ve sık seyahat etmesi gerekebilir.

Mesleğin icrası esnasında iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini gerektiren elektrik çarpması, yüksekte düşme, yaralanma, yoğun ses ve parlak ışık gibi etkenlere maruz kalma durumu vardır. Risklerin tamamen ortadan kaldırılamadığı durumlarda ise işveren tarafından sağlanan uygun kişisel koruyucu donanımı kullanarak çalışır.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler, Başarım Ölçütleri, Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri

Görev		A. İş sağlığı ve güvenliği, çevre koruma ve kalite gerekliliklerini uygulamak		
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
A.1	İş sağlığı ve güvenliği talimatlarını uygulamak (devamı var)	A.1.1	Talimatlar doğrultusunda, İSG ile ilgili önlemleri göz önünde bulundurarak, kendisini ve çevresindekileri riske atmayacak şekilde çalışır.	
		A.1.2	İşyerindeki cihaz, araç ve gereçleri, bunların güvenlik donanımlarını sağlık ve güvenlik işaretlerine ve talimatlara uygun şekilde kullanarak çalışır.	
		A.1.3	Çalışma ortamında iş süreçlerine göre KKD'leri talimatlarına uygun kullanarak çalışır.	
		A.1.4	Kendisini ve çevresini etkileyeceğini gözlemlediği tehlike, risk ve ramak kala olayları yazılı ve/veya sözlü olarak ilgililer ile paylaşır.	
		A.1.5	Risk değerlendirmesi çalışmalarında gözlem ve görüşlerini risk değerlendirmesi ekibine iletir.	
		A.1.6	Acil durum planında belirtilen hususlar dâhilinde alınan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlere uyararak çalışır.	
		A.1.7	İşyerinde sağlık ve güvenlik ile ilgili karşılaştığı acil durumları ilgili kişilere iletir.	
				1. İş sağlığı ve güvenliğinde iş verenlerin ve çalışanların yükümlülükleri 2. İSG talimatları 3. İSG talimatlarını iş süreçlerinde uygulama 4. Araç, gereç ve ekipmanların güvenli kullanım talimatları ve talimatları iş süreçlerinde uygulama 5. Kişisel koruyucu donanım türleri ve özellikleri 6. Kişisel koruyucu donanımları seçme ve kullanma 7. Sağlık ve güvenlik işaretlerini tanıma ve işaretlere uyma 8. Çalışma ortamındaki tehlike ve riskleri belirleme yöntem ve teknikleri 9. Yangın güvenliği talimatları 10. Acil durum talimatları 11. Acil durum talimatlarını iş süreçlerinde uygulama

Görev		A. İş sağlığı ve güvenliği, çevre koruma ve kalite gerekliliklerini uygulamak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
A.2	Çevre koruma önlemlerini almak	A.2.1	Çevre korumaya yönelik önlemleri, yapılan işin gereklerine uygun şekilde uygular.	
		A.2.2	Doğal kaynakların ve işletme kaynaklarının daha az kullanımı için tespit ve planlama çalışmalarına katılır.	
		A.2.3	Çalıştığı alanda ortaya çıkan çevresel atıkların ve dönüştürülebilir malzemelerin ayrımını yaparak tanımlı kaplarda toplar.	
A.3	Kalite gerekliliklerine uygun çalışmak	A.3.1	Gerçekleştirdiği işlerde belirlenmiş kalite gerekliliklerine uygun olarak çalışır.	
		A.3.2	Yaptığı çalışmaların işletme prosedürüne göre kaydını tutar.	

Görev		B. Basit işık sistemlerini kurmak		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
B.1	Malzeme ve ekipmanı hazırlamak (devamı var)	B.1.1	Üstlerinin belirlediği kurulum planı çerçevesinde gerekli işık malzemesini depoda hazırlamak	
		B.1.2	Hazırlanan malzemeleri etkinlik alanına nakledilmesini sağlamak	

B.2	Malzemeleri yapılan planlamaya göre etkinlik alanında kurmak	B.2.1	Işıkları ve diğer sahne ekipmanlarını asmak için gerekli truss ve benzeri yapısal unsurların kurulumuna yardım etmek.	
		B.2.2	Konvansiyonel ışıkları gerektiği şekilde asmak, monte etmek, kurmak.	
		B.2.3	Akıllı ışıkları gerektiği şekilde asmak, monte etmek, kurmak.	
		B.2.4	Kurulum planına göre DMX veya Art-Net ve benzeri dağıtıcıları yerleştirmek.	
		B.2.5	Işık masasını kurulum planına göre kurmak.	
		B.2.6	Sis makinası, hazer gibi ışık sistemi çevresel aygıtlarını plana göre kurmak	
		B.2.7	Kurulan cihazların çalışması için gerekli kontrol sinyali ve enerji kablolarını yapmak.	
		B.2.8	Kurulan cihazların çalışması için gerekli enerji altyapısını kurmak, panoları yerleştirmek.	
B.3	Kurulan sistemi çalışır hale getirmek	B.3.1	Etkinlik mekanının elektrikçisi ile temasa geçerek kurulu sistemi ana enerjiye bağlatmak	
		B.3.2	Sistemi besleyecek ana panoyu açmadan önce gelen enerjinin voltajını, toprak seviyesini ve fazlarını kontrol etmek.	
		B.3.3	Önce ana panoyu sonra tüm aktif cihazları açmak	
		B.3.4	Akıllı ışık cihazlarına, ışık projesine bağlı olarak, adreslerini vermek.	
		B.3.5	Konvansiyonel ışıkların konumlarını ayarlamak	
		B.3.6	Giriş seviyesi ışık masalarında temel ayarları, basit ışık programlarını yapmak	
B.4	Etkinlik sırasında kurulu sistemi kullanmak	B.4.1	Küçük ölçekli toplantı ve benzeri etkinliklerde , akış planına göre sorumlu olduğu giriş seviyesi ışık masalarını kullanmak	
		B.4.2	Sorumlu olduğu alandaki kişilerle gerekli koordinasyonu yapmak.	

Görev		C. Kurulu sistemi sökmek		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
C.1	Kurulu malzemeyi toplamak	C.1.1	Etkinlik mekanının elektrikçisi ile temasa geçerek kurulu sistemi ana enerjiye bağlantısını keser.	
		C.1.2	Kurulu her cihazı toplayıp o cihaza ait ekipman taşıma çantasına tüm ilgili aparat ve kabloları ile birlikte koyar.	
		C.1.3	Tüm kabloları toplayarak kablo taşıma çantasına koyar.	
C.2	Malzemeyi nakletmek	C.2.1	Söküm işlemi bittikten sonra depo çıkış listesi ile teke tek malzemenin eksiksiz toplandığını kontrol eder.	
		C.2.2	Taşınmaya hazır olan ekipmanların depoya nakledilmesini sağlar .	

Görev		D. Malzemenin bakım ve onarımını yapmak		
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
D.1	Periyodik bakım yapmak	D.1.1	Işık cihazlarını planlamaya göre periyodik olarak temizler.	1. Işık cihazlarının periyodik bakım ve temizleme bilgisi 2. Akıllı cihazların işletim sistemlerini güncelleme bilgisi 3. Işık kablolarının testi ve tamiri 4. Ön arıza tespiti ve raporlaması
		D.1.2	Akıllı cihazların yazılımlarını ve işletim sistemlerini günceller.	
		D.1.3	Işık kablolarının özellikle konnektör uçlarını kontrol ederek herhangi bir temas sorunu olup olmadığına bakar.	
		D.1.4	Fiber optik kablolarda herhangi bir kırılma olup olmadığını kontrol eder.	
		D.1.5	Cihazların genel durumunu gösterecek testleri yaparak cihazları bir sonraki işe hazır hale getirir.	
D.2	Arızalı cihazları belirlemek	D.2.1	Arızalı cihazların mevcut olması halinde, ön arıza tespitini yapar.	
		D.2.2	Arızalı cihazları ayırarak firmadaki amir konumundaki yetkili kişiye haber verir	

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipmanlar

1. Kişisel koruyucu donanım (eldiven, ayakkabı, baret, emniyet kemeri)
2. Yardımcı araç ve gereçler (tornavida, pense, yan keski ve benzeri)
3. Montaj malzemeleri (vida, somun, kelepçe, kablo bağı ve benzeri)
4. Ölçüm ve test cihazları
5. Bilgisayar
6. İşe özel bantlar
7. Hareketli platform
8. Merdiven
9. İskele
10. Yangın söndürme tüpü
11. İlk yardım çantası

3.3. Tutum ve Davranışlar

1. Acil ve stresli durumlarda soğukkanlı ve sakin olmak
2. Araç, gereç ve ekipmanlar ile malzemelerin verimli kullanımına özen göstermek
3. Çalışma ortamının temizlik ve hijyenine özen göstermek
4. Çalışmalarında planlı ve organize olmak
5. Çevre korumaya karşı duyarlı olmak
6. Doğal kaynakların kullanımında/tüketiminde tasarruflu hareket etmek
7. Geribildirimlere ve eleştirilere açık olmak
8. İnsan ilişkilerine özen göstermek
9. İş ortamını tehlikeye düşürecek davranışlardan kaçınmak
10. İş süreçlerinde kalite gerekliliklerinin uygulanması konusunda gereken özeni göstermek
11. İş süreçlerinde ortaya çıkan atıkların tasnifi ve bertarafı konusunda gereken özeni göstermek
12. İş ve işlemlerde detaylara ve uyarılara dikkat etmek
13. İş yerine ait araç, gereç ve ekipmanın kullanımına özen göstermek
14. Kariyer hedeflerine yönelik eğitimlere ve faaliyetlere katılmak
15. Kişisel bakım ve hijyenine dikkat etmek
16. Mesleğine ilişkin yeniliklere ve yeni fikirlere açık olmak
17. Meslek alanıyla ilgili yenilik ve gelişmeleri takip ederek mesleki uygulamalara yansıtılmak
18. Müşteri ve talebi hakkında ön yargısız olabilmek
19. Müşteri ile etkili iletişim kurmak
20. Müşterilerden edindiği bilgilerin gizliliğine özen göstermek
21. Sorumluluğundaki görevleri zamanında ve eksiksiz yerine getirmeye özen göstermek
22. Takım çalışmasına yatkın olmak
23. Tehlike durumlarında ilgilileri zamanında bilgilendirmek

Ek: Meslek Standardı Hazırlama ve Doğrulama Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlama Ekibi ve Teknik Çalışma Grubu Üyeleri:

No	Adı - Soyadı	Eğitim Bilgileri* (Tarih - Eğitim Kurumu/Bölüm Adı)	Deneyim Bilgileri* (Tarih – İş Yeri – Ünvan)
1.	Yusuf Serdar BÜYÜKALTINÇIZME	1980 Maçka Endüstri Meslek Teknik Lisesi. Elektrik Bölümü	2002 – 2024 Altınçizme Elk. Org. Ve Tic. Ltd.Şti. Genel Müdür ve Şirket Ortağı 1980-2002 Altınçizme Elk. Org. Ve Tic. Ltd.Şti. Ses-Işık Teknisyeni ve Etkinlik Yönetimi 1983-1984 USG Şan Tiyatrosu Ses Işık Teknisyeni
2.	Berkant KURU	1987-1991 B.Ü. İşletme Mühendisliği	2004- devam ediyor, Kurucu, Spectrum Gösteri Teknolojileri, 1999-2004, Visions, Ortak, Etkinlik Sektörü Ses, Işık, Görüntü Sistemleri kiralama, Etkinlik Mühendisliği
3.	Turan FIRAT	1991-1993 Maçka Akif Tuncel End.Meslek Lisesi Elektronik	1992-1993 Ulusal Radyo Televizyon Stüdyoları-Staj 1995-1997 Müzik Clup- Ses- Işık-Görüntü-Truss Sistemleri Teknik Mdr. 1998-2000-Phantom Prod.- Ses- Işık-Görüntü-Truss Sistemleri Teknik Mdr 2000-2001Tempo Müzik- Işık Truss şefi 2001- devam ediyor. Bts Müzik- Kurucu ortak.
4.	Fatih AYVAZ	2019-2020 SHURE, Mikrofon Teknolojileri, 2020-2020 AUDİNATE, Sertifika Seviye-3, 2019-2020 WAVES AUDİO, Digital Ses Eğitimi 2003-2006, Maltepe Üniversitesi, Elektronik	2019-2023, FORD, Işık Operatörü, 2017-2020, SÜTAŞ, Işık Operatörü, 2018, SHAKIRA, Konser, Işık Teknisyeni, 2010, JENNİFER LOPEZ, Işık Teknisyeni

5.	Serhan BÜYÜKALTINÇIZME	1989 – Ümraniye Özel Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi	1995-2024 ALTINÇIZME Elektronik Ses Işık Organizasyon Ltd.Şti. Teknik Müdür - Yönetici Ortak
6.	Bülent IŞIK	1993-1996 Özel Eresin Turizm ve Otelcilik Lisesi	2001-2005 Dedeman Otel 2006 – 2023 7 SES Ses Işık Ltd.. Şti.
7.	Cenk YILDIZ	1982 Şişli Yüksek Motor Meslek Sanat Lisesi	1983-2024 C.F. PRODÜKSİYON Tic. Ve San. Ltd.Şti. Playback Music 1980-1985 Şan Tiyatrosu
8.	Ahmet MERT	2000 Maltepe Ticaret Lisesi	2008-2024 TEMA Müzik Genel Müdür ve Şirket Ortağı 2004-2008 FORTE Müzik 1999-2003 ASC Teknik
9.	Okan KUTLU	2005 İstanbul Üniversitesi Elektrik Elektronik Bölümü	2009-2011 Phantom Müzik Ses Işık Ltd.Şti. 2011-2024 Playback Müzik Ses Işık Ltd.Şti.
10.	Eyyüp ONAT	1987, H.Ü. Fen.Bil.Ens. (İstatistik), Y.Lisans 1983, H.Ü. Fen.Fak. (İstatistik), Lisans	2016 – devam ediyor, MYK, Moderatör 2010-2016, UMS-UY Moderatörlük ve Ölç. Değ. Uzmanı 1983-1997 ÖSYM, B.Sayar Programcı, Ölç.Değ.Uzmanı

*Yalnızca meslekle ilgili olan eğitim/deneyim bilgilerine yer verilecektir.

2. Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar:

3. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

4. MYK Yönetim Kurulu